

Judikatūras krājums

Lieta C-723/20

Galapagos BidCo. S.a.r.l.

pret

DE, kas rīkojas kā *Galapagos S.A.* u.c. likvidators

(*Bundesgerichtshof* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Tiesas (piektā palāta) 2022. gada 24. marta spriedums

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) 2015/848 – Maksātnespējas procedūras – 3. panta 1. punkts – Starptautiskā jurisdikcija – Parādnieka galveno interešu centra pārcelšana uz citu dalībvalsti pēc tam, kad ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu

Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Maksātnespējas procedūras – Regula 2015/848 – Starptautiskā jurisdikcija maksātnespējas procesa sākšanai – Tās dalībvalsts tiesas, kurā procedūras sākšanas brīdī ir parādnieka galvenais interešu centrs – Galveno interešu centru pārcelšana uz citu dalībvalsti pirms lēmuma pieņemšanas par minētās procedūras sākšanu – Citas dalībvalsts tiesa, kurā vēlāk vēršas ar šādu pašu mērķi – Ekskluzīvās jurisdikcijas saglabāšana – Līgums par Apvienotās Karalistes izstāšanos – Pārejas perioda beigšanās sekas

(*Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas 2015/848 3. panta 1. punkts*)

(skat. 29.–31., 33.–36. un 38.–40. punktu un rezolutīvo daļu)

Rezumējums

Galapagos, holdinga sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir Luksemburgā, 2019. gada jūnijā savu galvenās vadības vietu pārcēla uz Fēremu [*Fareham*] (Apvienotā Karaliste). 2019. gada 22. augustā tās valdes locekļi Apvienotās Karalistes tiesā¹ iesniedza pieteikumu par maksātnespējas procedūras sākšanu. Nākamajā dienā šos valdes locekļus aizstāja jauns direktors, kurš *Galapagos* izveidoja biroju Diseldorfā (Vācija) un nesekmīgi mēģināja atsaukt šo pieteikumu.

Galapagos iesniedza vēl vienu pieteikumu sākt pret viņu maksātnespējas procedūru, šoreiz – *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas pirmās instances tiesa, Vācija), kas tika atzīts par nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka šai tiesai nebija starptautiskās jurisdikcijas. Šai pašai tiesai atkal tika iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru, ko šoreiz bija iesniegušas divas citas *Galapagos* kreditoru sabiedrības. Saistībā ar šo pēdējo pieteikumu *Amtsgericht Düsseldorf*

¹ Šajā gadījumā – *High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Business and Property Courts, Insolvency and Companies list)* ((Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Kanclera kompetences lietu departaments (komerclietu un īpašuma lietu tiesas, maksātnespējas un sabiedrību reģistrs), Apvienotā Karaliste).

iecēla pagaidu maksātnespējas procesa administratoru un izdeva rīkojumu par aizsardzības pasākumiem, uzskatot, ka *Galapagos* galveno interešu centrs brīdī, kad šis pieteikums tika iesniegts, atradās Diseldorfā.

Galapagos Bidco., kas vienlaikus ir *Galapagos* meitasuzņēmums un kreditore, vērsās ar tūlītēju sūdzību *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa, Vācija), lai panāktu *Amtsgericht Düsseldorf* rīkojuma atcelšanu Vācijas tiesas starptautiskās jurisdikcijas neesamības dēļ. Tā kā šī sūdzība tika noraidīta, *Galapagos BidCo.* vērsās *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija), kas ir iesniedzējtiesa.

Šī tiesa norāda, ka tās izskatāmās apelācijas sūdzības iznākums ir atkarīgs no Regulas 2015/848² interpretācijas un it īpaši – no tās panta par noteikumiem par dalībvalstu tiesu starptautisko jurisdikciju attiecībā uz maksātnespējas procedūrām interpretācijas³. Precizējusi, ka datumā, kad tā vērsās Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, Lielbritānijas tiesa joprojām nav lēmusi par pirmo pieteikumu, iesniedzējtiesa pauž šaubas it īpaši par to, vai ekskluzīvā jurisdikcija saglabājas dalībvalsts tiesai, kurā sākotnēji ir iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru, gadījumā, ja parādnieka galveno interešu centrs tiek pārcelts uz citu dalībvalsti pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms minētā tiesa par to ir lēmusi.

Savā spriedumā Tiesa Regulu 2015/848 interpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesa, kurā ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu, saglabā ekskluzīvu jurisdikciju sākt šādu procedūru, ja parādnieka galveno interešu centrs pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms šī tiesa par to ir lēmusi, tiek pārcelts uz citu dalībvalsti. Tādējādi, ciktāl šī regula joprojām ir piemērojama pirmajam pieteikumam, citas dalībvalsts tiesa, kurā vēlāk ir iesniegts pieteikums ar šādu pašu mērķi, principā nevar sevi atzīt par kompetentu sākt galveno maksātnespējas procedūru, kamēr vien pirmā tiesa nav pieņēmusi nolēmumu un noraidījusi savu jurisdikciju.

Tiesas vērtējums

Sākumā Tiesa attiecībā uz dalībvalstu tiesu starptautisko jurisdikciju izskatīt maksātnespējas procedūras norāda, ka Regulai 2015/848, kas ir piemērojama šajā lietā, ir identiski formulēti un tādi paši mērķi kā agrākajai Regulai Nr. 1346/2000⁴. Līdz ar to Tiesas judikatūra par Regulā Nr. 1346/2000 paredzēto noteikumu par starptautisko jurisdikciju interpretācija joprojām ir atbilstoša Regulas 2015/848 atbilstošā panta, uz kuru attiecas lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, interpretēšanai.

Tādējādi ekskluzīvā jurisdikcija, kas ar minētajām regulām ir piešķirta tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs, saglabājas šīm tiesām, ja šis parādnieks savu galveno interešu centru pārceļ uz citu dalībvalsti pēc pieteikuma iesniegšanas, bet pirms procedūras sākšanas. Tiesa nonāk pie šī secinājuma, atsaucoties uz tās agrākajā judikatūrā precizētajiem apsvērumiem⁵.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2015, L 141, 19. lpp.).

³ Regulas 2015/848 3. panta 1. punkts. Būtībā šajā tiesību normā ir paredzēts, ka tiesas, kuru jurisdikcijā ir sākt galveno maksātnespējas procedūru, ir tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs.

⁴ Padomes Regula (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2000, L 160, 1. lpp.), kas ir atcelta ar Regulu 2015/848.

⁵ Spriedums, 2006. gada 17. janvāris, *Staubitz-Schreiber* (C-1/04, EU:C:2006:39).

Turpinājumā Tiesa izvērtē sekas, kādas ir šīs dalībvalsts tiesas, kurā sākotnēji tika iesniegts pieteikums, jurisdikcijas saglabāšanai attiecībā uz citas dalībvalsts tiesu jurisdikciju izskatīt jaunus pieteikumus par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu. Tā konstatē, ka no Regulas 2015/848 izriet, ka var tikt sākta tikai viena galvenā procedūra un ka to atzīst visās dalībvalstīs, kurās šī regula ir piemērojama. Turklāt tiesai, kurā sākotnēji celta prasība, pēc savas ierosmes ir jāpārbauda, vai tai ir jurisdikcija, un šajā nolūkā ir jāpārbauda, vai parādnieka galveno interešu centrs atrodas tās dalībvalsts teritorijā, kurā tā atrodas. Ja šīs pārbaudes rezultātā iegūtā atbilde ir noliedzīga, tiesai, kurā sākotnēji iesniegts pieteikums, nav jāsāk galvenā maksātnespējas procedūra. Savukārt, ja pārbaude apstiprina tās jurisdikciju, visus šīs tiesas nolēmumus, ar kuriem sāk maksātnespējas procedūru, saskaņā ar savstarpējas uzticēšanās principu atzīst visās citās dalībvalstīs no brīža, kad tie stājas spēkā procedūras sākšanas dalībvalstī. Tādējādi šo pēdējo minēto dalībvalstu tiesas principā nevar atzīt savu jurisdikciju sākt šādu procedūru, kamēr pirmā tiesa nav pieņēmusi nolēmumu un noraidījusi savu jurisdikciju.

Tomēr, ja tiesa, kas sākotnēji izskatīja lietu, ir Lielbritānijas tiesa un ja, beidzoties pārejas periodam, kas paredzēts līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas⁶, šī tiesa nav pieņēmusi lēmumu, Regulā 2015/848 vairs nav prasīts, lai dalībvalsts tiesa, kuras teritorijā atrodas *Galapagos* galveno interešu centrs, atturētos atzīt savu jurisdikciju sākt šādu procedūru.

⁶ OV 2020, L 29, 7. lpp.